

Số: 81 /KH-THCSLQĐ

Long Biên, ngày 30 tháng 9 năm 2023

**KẾ HOẠCH ĐỔI MỚI SINH HOẠT TỔ NHÓM CHUYÊN MÔN
THEO HƯỚNG NGHIÊN CỨU BÀI HỌC VÀ DẠY HỌC THEO CHỦ ĐỀ
NĂM HỌC 2023 - 2024**

Căn cứ Hướng dẫn số 10801/SGD&ĐT-GDTrH ngày 31 tháng 10 năm 2014 về việc Hướng dẫn đổi mới sinh hoạt tổ nhóm chuyên môn theo hướng DH, KT&DG phát triển năng lực học sinh ở trường phổ thông của Sở giáo dục và đào tạo Hà Nội;

Căn cứ vào Công văn số 170/PGD&ĐT ngày 31/8/2023 về việc hướng dẫn nhiệm vụ năm học 2023-2024 cấp THCS; Công văn số 04/HD-PGD&ĐT ngày 25/9/2023 của Phòng GD &ĐT Long Biên về việc hướng dẫn thực hiện công tác chuyên môn năm học 2023-2024;

Trường THCS Lê Quý Đôn xây dựng kế hoạch đổi mới sinh hoạt chuyên môn theo hướng nghiên cứu bài học và dạy học theo chủ đề năm học 2023-2024 như sau:

A. MỤC ĐÍCH YÊU CẦU

I. Mục đích

1. Thực hiện mục tiêu, chương trình giáo dục phổ thông 2018.
2. Thống nhất nội dung chỉ đạo về sinh hoạt chuyên môn; xây dựng kế hoạch tổ chức sinh hoạt chuyên môn về các nội dung tìm hiểu Chương trình giáo dục phổ thông 2018, nghiên cứu bài học, xây dựng kế hoạch dạy học các môn học và hoạt động giáo dục, góp phần nâng cao chất lượng dạy và học.
3. Nâng cao chất lượng sinh hoạt chuyên môn trong nhà trường, tập trung vào thực hiện đổi mới PPDH và KT&DG theo định hướng phát triển năng lực học sinh;
4. Giúp cho cán bộ, giáo viên chủ động lựa chọn nội dung để xây dựng các chuyên đề dạy học trong mỗi môn học và các chuyên đề tích hợp, liên môn phù hợp với việc tổ chức hoạt động học tích cực để xây dựng tiến trình dạy học theo chuyên đề nhằm phát triển năng lực và phẩm chất của học sinh.
5. Xây dựng tổ chuyên môn thành tổ chức học tập, chia sẻ, trao đổi thông tin tạo động lực làm việc cho giáo viên, phát huy vai trò tự chủ của giáo viên trong chuyên môn.

6. Phát huy tốt vai trò của tổ trưởng, phát huy tối đa năng lực, vai trò của mỗi giáo viên trong tổ, tăng cường khả năng làm việc nhóm và sự hợp tác của các giáo viên trong tổ.

7. Tăng cường quá trình tự học, tự bồi dưỡng; động viên, khuyến khích giáo viên nghiên cứu khoa học, viết sáng kiến kinh nghiệm. Đặc biệt coi trọng và đề cao những năng lực riêng biệt của giáo viên trong giảng dạy, giáo dục.

II. Yêu cầu

1. Việc xây dựng các chuyên đề dạy học trong mỗi môn học, các chuyên đề tích hợp, liên môn và kế hoạch dạy học bộ môn phải góp phần thực hiện mục tiêu của chương trình giáo dục phổ thông, phù hợp với điều kiện thực tế của nhà trường, khả năng học tập của học sinh và kế hoạch của tổ/nhóm chuyên môn, giáo viên. Các chuyên đề phải được lãnh đạo nhà trường phê duyệt trước khi thực hiện và là căn cứ để thanh tra, kiểm tra;

2. Mỗi tổ chuyên môn trong nhà trường phải xây dựng được tối thiểu 1 chuyên đề dạy học/1 học kì đồng thời tổ chức dạy thử nghiệm để dự giờ, phân tích, rút kinh nghiệm và đánh giá kết quả;

3. Các nội dung sinh hoạt tổ/nhóm chuyên môn khác vẫn được tổ chức thực hiện đầy đủ theo quy định hiện hành.

B. NỘI DUNG SINH HOẠT TỔ NHÓM CHUYÊN MÔN

I. Sinh hoạt tổ chuyên môn theo hướng "nghiên cứu bài học"

1. Việc sinh hoạt tổ chuyên môn dựa trên "nghiên cứu bài học" cần được thực hiện theo 4 bước như sau:

Bước 1: *Họp tổ chuyên môn:* Xác định mục tiêu, chuẩn bị bài dạy.

- Tổ chuyên môn chọn một bài dạy cụ thể để dạy minh họa.

- Các GV trong tổ thảo luận chi tiết về thể loại bài học, nội dung bài học, các phương pháp, phương tiện dạy học đạt hiệu quả cao, cách tổ chức dạy học phân hóa theo năng lực của học sinh, cách rèn kỹ năng, hướng dẫn học sinh vận dụng kiến thức đã học để giải quyết tình huống thực tiễn... Dự kiến những thuận lợi, khó khăn của HS khi tham gia các hoạt động học tập và các tình huống xảy ra và cách xử lý.

- Tổ trưởng chuyên môn giao cho giáo viên trong nhóm soạn giáo án của bài học nghiên cứu, trao đổi với các thành viên trong tổ để chỉnh sửa lại giáo án. Các thành viên khác có nhiệm vụ nêu kế hoạch chi tiết cho việc quan sát và thảo luận sau khi tiến hành bài học nghiên cứu.

Bước 2. *Tiến hành bài giảng minh họa và dự giờ:*

- Sau khi hoàn thành giáo án của bài học nghiên cứu chi tiết, một giáo viên sẽ dạy minh họa bài học nghiên cứu bài giảng minh họa ở một lớp học cụ thể, tất cả giáo viên trong tổ tiến hành dự giờ và ghi chép thu thập dữ kiện về bài học.

- Cách bố trí dự giờ, phương tiện dự giờ:

+ Giáo viên ngồi dự giờ đối diện với học sinh ngồi học hoặc ngồi hai bên phòng học sao cho quan sát được tất cả các học sinh thuận tiện nhất.

+ Phương tiện: Giáo viên dự giờ ghi lại diễn biến các hoạt động học tập của học sinh bằng hình thức ghi chép hoặc quay camera, chụp ảnh.

- GV dự giờ phải đảm bảo nguyên tắc: không làm ảnh hưởng đến việc học tập của học sinh; không gây khó khăn cho giáo viên dạy minh họa; khi dự giờ phải tập trung vào việc học của học sinh, theo dõi nét mặt, hành vi, thái độ tập trung đến bài học của từng học sinh thông qua đó đánh giá được mức độ nắm vững bài của học sinh, sự hào hứng hoặc thờ ơ với bài học của học sinh, những khó khăn của học sinh, tìm mối liên hệ giữa việc học của học sinh với tác động của phương pháp, nội dung dạy học.

Bước 3: Họp tổ chuyên môn: Suy ngẫm, thảo luận, tìm giải pháp khắc phục:

- Giáo viên dạy tự nhận xét về hiệu quả giảng dạy của mình: Ý tưởng đã thực hiện được, chưa thực hiện được so với giáo án đề ra, những tình huống nảy sinh ngoài giáo án.

- Toàn bộ giáo viên trong tổ tham gia đóng góp ý kiến cho bài giảng minh họa, cần nhấn mạnh những ưu điểm nổi bật, hạn chế chính, hiệu quả bài giảng đối với học sinh, tập trung phân tích hoạt động học tập của học sinh, **không đi sâu phân tích về giáo viên dạy và không xếp loại giờ dạy.**

- Gợi ý thảo luận về bài dạy minh họa: Trong tiết học hoạt động nào hiệu quả, chưa hiệu quả; học sinh nào hứng thú, học sinh nào không hứng thú; học sinh nào khó khăn trong học tập, mức độ học sinh lĩnh hội kiến thức ra sao, tìm ra các nguyên nhân, từ đó phân tích về nội dung kiến thức, phương pháp giảng dạy đưa ra đã phù hợp chưa, ưu điểm, hạn chế gì, đề xuất cách khắc phục.

Bước 4: Áp dụng thực tế:

Trên cơ sở bài dạy minh họa giáo viên nghiên cứu vận dụng, kiểm nghiệm những vấn đề đã được dự giờ và thảo luận, suy ngẫm áp dụng vào bài học hàng ngày.

2. Hồ sơ sinh hoạt tổ chuyên môn theo "nghiên cứu bài học" gồm:

2.1. Kế hoạch triển khai: Trình bày rõ mục tiêu, yêu cầu của tổ chuyên môn, thời gian thực hiện từng bước (giờ, ngày, tháng); tên bài dạy, chọn lớp học sinh dạy, địa điểm dạy, phân công nhóm soạn bài, người dạy minh họa, thành phần tham dự (cả tổ), phân công người hỗ trợ thiết bị, người viết biên bản,... Bản kế hoạch có chữ ký duyệt (dấu đỏ) của nhà trường.

2.2. Giáo án thiết kế bài dạy minh họa

2.3. Biên bản (2 bản): Buổi sinh hoạt tổ triển khai kế hoạch, buổi sinh hoạt tổ thảo luận rút kinh nghiệm, tổng kết.

2.4. Phiếu dự giờ (Không xếp loại giáo viên): Phân công một giáo viên có năng lực, cùng chuyên môn với môn dạy minh họa ghi chép lại diễn biến tiết dạy (chủ yếu thu thập dữ kiện về bài học, diễn biến tình hình học tập của học sinh) có thể kèm theo hình ảnh, hoặc clip minh họa.

II. Sinh hoạt tổ chuyên môn theo "chuyên đề":

1. Xây dựng chuyên đề dạy học

Thay cho việc dạy học đang được thực hiện theo từng bài, từng tiết trong sách giáo khoa như hiện nay, các tổ/nhóm chuyên môn căn cứ vào chương trình và sách giáo khoa hiện hành, lựa chọn nội dung để xây dựng các chuyên đề dạy học phù hợp với việc sử dụng phương pháp dạy học tích cực trong điều kiện thực tế của nhà trường. Trên cơ sở rà soát chuẩn kiến thức, kỹ năng, thái độ theo chương trình hiện hành và các hoạt động học dự kiến sẽ tổ chức cho học sinh theo phương pháp dạy học tích cực, xác định năng lực, phẩm chất có thể hình thành cho học sinh trong mỗi chuyên đề đã xây dựng.

Cách xây dựng các chuyên đề thực hiện theo tinh thần đã tập huấn của Sở Giáo dục và Đào tạo Hà Nội về đổi mới phương pháp dạy học và kiểm tra, đánh giá theo định hướng phát triển năng lực học sinh.

Quy trình tiến hành xây dựng các chuyên đề dạy học như sau:

Bước 1: *Xây dựng các chuyên đề của bộ môn đáp ứng yêu cầu tổ chức hoạt động dạy học theo định hướng PTNL HS*

Trên nguyên tắc đảm bảo chuẩn KT, KN, TĐ được qui định trong chương trình GDPT, lựa chọn nội dung và xây dựng các CĐ dạy học phù hợp với việc tổ chức hoạt động dạy học theo các PPDH tích cực. Mỗi CĐ có thể được thực hiện ở nhiều tiết học, mỗi tiết có thể chỉ thực hiện một hoặc một số bước (hoạt động) trong tiến trình sư phạm của PPDH. Các nhiệm vụ học tập có thể được thực hiện ở trong hoặc ngoài giờ trên lớp. Đặc biệt, cần chú trọng giao nhiệm vụ học tập cho học sinh ở ngoài lớp học và ở nhà.

Bước 2: Xác định chuẩn KT, KN, TĐ của CD theo chương trình hiện hành trên quan điểm mới là định hướng phát triển năng lực HS

Dựa trên chuẩn của CD theo chương trình hiện hành, đồng thời nghiên cứu những định hướng về dạy học và KTĐG phát triển năng lực HS để xác định các năng lực có thể hình thành và phát triển cho HS trong quá trình dạy học CD nói trên

Bước 3: Xác định các loại câu hỏi/ bài tập theo hướng đánh giá năng lực (KT, KN, TĐ) của HS trong CD/nội dung theo đặc thù của bộ môn. Mô tả 4 mức yêu cầu (nhận biết, thông hiểu, vận dụng, vận dụng cao) của mỗi loại câu hỏi/bài tập có thể sử dụng để kiểm tra, đánh giá năng lực và phẩm chất của HS trong dạy học. Trên cơ sở đó, biên soạn các câu hỏi/bài tập cụ thể theo các mức độ yêu cầu đã mô tả để sử dụng trong quá trình tổ chức các HĐ DH và KTĐG, luyện tập theo chuyên đề đã xây dựng, tùy theo đặc thù bộ môn mà câu hỏi/bài tập có thể là câu hỏi/bài tập định tính, bài tập định lượng, bài tập thực hành/thí nghiệm...

Bước 4: Thiết kế tiến trình dạy học CD được tổ chức thành các hoạt động học của HS để thực hiện ở trên lớp và ở nhà. Mỗi tiết học trên lớp có thể chỉ thực hiện một số hoạt động trong tiến trình sư phạm của phương pháp và kĩ thuật dạy học được sử dụng.

Trên cơ sở những định hướng về quan điểm dạy học, PPDH, KTĐG theo định hướng phát triển năng lực HS được tập huấn, vận dụng các PPDH và KTDH tích cực, thiết kế tiến trình tổ chức hoạt động dạy học CD nhằm phát huy tính tích cực, tự lực và sáng tạo của HS để hình thành và phát triển các năng lực đã xác định.

2. Việc dự giờ và phân tích giờ dạy

Trên cơ sở các chuyên đề dạy học đã được xây dựng, tổ/nhóm chuyên môn phân công giáo viên thực hiện bài học để dự giờ, phân tích và rút kinh nghiệm về giờ dạy. Khi dự giờ, cần tập trung quan sát **hoạt động học của học sinh** thông qua việc tổ chức thực hiện các nhiệm vụ học tập với yêu cầu như sau:

- **Giao nhiệm vụ học tập cho HS:** Mục tiêu của nhiệm vụ học tập rõ ràng và phù hợp với khả năng của học sinh, thể hiện ở yêu cầu về sản phẩm mà học sinh phải hoàn thành khi thực hiện nhiệm vụ; hình thức giao nhiệm vụ sinh động, hấp dẫn, kích thích được hứng thú nhận thức của học sinh; đảm bảo cho tất cả học sinh tiếp nhận và sẵn sàng nhận nhiệm vụ.

- Theo dõi và hỗ trợ HS thực hiện nhiệm vụ học tập: Khuyến khích học sinh hợp tác với nhau khi thực hiện nhiệm vụ học tập; phát hiện kịp thời những khó khăn của học sinh và có biện pháp hỗ trợ phù hợp, hiệu quả; không bị học sinh “bỏ quên”.

- Tổ chức cho HS báo cáo kết quả và thảo luận: Hình thức báo cáo phù hợp với nội dung học tập và kỹ thuật dạy học tích cực được sử dụng; khuyến khích cho học sinh trao đổi, thảo luận với nhau về nội dung học tập; xử lý những tình huống sư phạm nảy sinh một cách hợp lý.

- Kết luận nhận định về kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập: Nhận xét về quá trình thực hiện nhiệm vụ học tập của học sinh; phân tích, nhận xét, đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ và những ý kiến thảo luận của học sinh; chính xác hóa các kiến thức mà học sinh đã học được thông qua hoạt động.

Mỗi chuyên đề được thực hiện ở nhiều tiết học nên một nhiệm vụ học tập có thể được thực hiện ở trong và ngoài lớp học. Vì thế, trong một tiết học có thể chỉ thực hiện một số bước trong tiến trình sư phạm của phương pháp và kỹ thuật dạy học được sử dụng. Khi dự một giờ dạy, giáo viên cần đặt nó trong toàn bộ tiến trình dạy học của chuyên đề đã thiết kế. Cần tổ chức ghi hình các giờ dạy để sử dụng khi phân tích bài học.

3. Phân tích, rút kinh nghiệm bài học

Quá trình dạy học mỗi chuyên đề được thiết kế thành các hoạt động học của học sinh dưới dạng các nhiệm vụ học tập kế tiếp nhau, có thể được thực hiện trên lớp hoặc ở nhà. Học sinh tích cực, chủ động và sáng tạo trong việc thực hiện các nhiệm vụ học tập dưới sự hướng dẫn của giáo viên. Phân tích giờ dạy theo quan điểm đó là phân tích hiệu quả hoạt động học của học sinh, đồng thời đánh giá việc tổ chức kiểm tra, định hướng hoạt động học cho học sinh của giáo viên.

Việc phân tích bài học có thể được căn cứ vào các tiêu chí cụ thể như sau:

Nội dung	Tiêu chí
1. Kế hoạch và tài liệu dạy học	Mức độ phù hợp của chuỗi <i>hoạt động học</i> với mục tiêu, nội dung và phương pháp dạy học được sử dụng.
	Mức độ rõ ràng của mục tiêu, nội dung, kĩ thuật tổ chức và sản phẩm cần đạt được của mỗi <i>nhiệm vụ học tập</i> .
	Mức độ phù hợp của <i>thiết bị dạy học</i> và <i>học liệu</i> được sử dụng để tổ chức các hoạt động học của học sinh
	Mức độ hợp lý của phương án <i>kiểm tra, đánh giá</i> trong quá

	trình tổ chức hoạt động học của học sinh.
2. Tổ chức hoạt động học cho học sinh	Mức độ sinh động, hấp dẫn học sinh của phương pháp và hình thức chuyển giao nhiệm vụ học tập.
	Khả năng theo dõi, quan sát, phát hiện kịp thời những khó khăn của học sinh
	Mức độ phù hợp, hiệu quả của các biện pháp hỗ trợ và khuyến khích học sinh hợp tác, giúp đỡ nhau khi thực hiện nhiệm vụ học tập
	Mức độ hiệu quả hoạt động của giáo viên trong việc tổng hợp, phân tích, đánh giá kết quả hoạt động và quá trình thảo luận của học sinh
3. Hoạt động của học sinh	Khả năng tiếp nhận và sẵn sàng thực hiện nhiệm vụ học tập của tất cả học sinh trong lớp
	Mức độ tích cực, chủ động, sáng tạo, hợp tác của học sinh trong việc thực hiện các nhiệm vụ học tập.
	Mức độ tham gia tích cực của học sinh trong trình bày, trao đổi, thảo luận về kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập.
	Mức độ đúng đắn, chính xác, phù hợp của các kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập của học sinh.

IV. Triển khai thực hiện

1. Các tổ nhóm chuyên môn

- Căn cứ vào hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ trọng tâm của năm học, căn cứ vào tình hình thực tế của trường và tổ chuyên môn triển khai sinh hoạt chuyên môn theo hướng “nghiên cứu bài học” cụ thể như sau:

+ Mỗi tổ nhóm chuyên môn lựa chọn nội dung sinh hoạt chuyên đề, nội dung sinh hoạt chuyên đề bám sát vào đổi mới PPDH, KTĐG và có tính khả thi.

+ Mỗi tổ chuyên môn sẽ thực hiện 1 chuyên đề mẫu vào tháng 9 năm 2023 để làm tiền đề cho các tiết chuyên đề do cá nhân tự xây dựng và thực hiện.

TT	Tuần/ Tháng 9	Tổ CM thực hiện	Tổ trưởng CM	Lãnh đạo phụ trách
1	Tuần 3	Tổ KHXH	Đ/c Thanh Hiền	Đ/c Minh Thúy
2	Tuần 4	Tổ KHTN	Đ/c Phạm Quý	Đ/c Thanh Hiền
3	Tuần 4	Tổ Toán- Tin- CN	Đ/c Tuyết Sơn	Đ/c Thanh Hiền

2. Đối với BGH nhà trường

- Chỉ đạo các tổ chuyên môn xây dựng kế hoạch tổ chuyên môn chi tiết, chú trọng đến công tác sinh hoạt tổ nhóm chuyên môn theo các nội dung trên, đảm bảo mỗi học kỳ có 1 đợt sinh hoạt chuyên môn theo "nghiên cứu bài học" và mỗi tháng có 1 buổi sinh hoạt chuyên môn theo "chuyên đề",

- Chỉ đạo việc sắp xếp, bố trí thời khóa biểu cho giáo viên dạy minh họa, sinh hoạt tổ chuyên môn, dự giờ và rút kinh nghiệm;

- Kiểm tra, giám sát việc thực hiện kế hoạch của tổ chuyên môn, dự và chỉ đạo công tác sinh hoạt tổ chuyên môn.

- Chỉ đạo các bộ phận phục vụ chuẩn bị: cơ sở vật chất, thiết bị dạy học, tài liệu tham khảo, ... phục vụ cho việc dạy bài học nghiên cứu và sinh hoạt chuyên môn theo chuyên đề;

- Chỉ đạo phối hợp với các tổ chức trong nhà trường tích cực hưởng ứng, thường xuyên đôn đốc, chuẩn bị các hoạt động phục vụ cho công tác sinh hoạt tổ chuyên môn.

3. Đối với Tổ trưởng chuyên môn

- Xây dựng kế hoạch tổ chuyên môn, đặc biệt chú trọng đến các nội dung nêu trên. Kế hoạch phải được BGH phê duyệt, lưu giữ tại trường và phổ biến tới tất cả giáo viên;

- Triển khai kế hoạch để giáo viên trong tổ thực hiện;

- Kiểm tra, đôn đốc việc thực hiện kế hoạch của tổ và của giáo viên;

- Để công tác sinh hoạt chuyên môn đạt chất lượng cao, tổ trưởng cần khuyến khích sự chủ động tìm tòi, sáng tạo của giáo viên, yêu cầu tất cả giáo viên trong tổ phải tham gia sinh hoạt chuyên môn, phối hợp với nhau khi soạn bài, thực hiện "nghiên cứu bài học" và báo cáo "chuyên đề"; xây dựng, phát huy vai trò của giáo viên cốt cán trong tổ bộ môn từ đó xây dựng tổ chuyên môn thành tổ chức học tập, nghiên cứu.

4. Đối với giáo viên bộ môn

- Xây dựng kế hoạch cá nhân chi tiết, đăng kí chuyên đề theo hướng nghiên cứu bài học.

- Chấp hành và thực hiện nghiêm túc, hiệu quả sự phân công nhiệm vụ của tổ trưởng về báo cáo "chuyên đề" và dạy học minh họa theo "nghiên cứu bài học";

- Chủ động tìm tòi, sáng tạo, tích cực tham gia thảo luận ý kiến để xây dựng bài dạy minh họa và các chuyên đề của tổ triển khai.

- Những môn có từ 2 giáo viên/môn trở lên thì tổ chức sinh hoạt chuyên môn theo "nghiên cứu bài học" tại trường, đối với những bộ môn chỉ có 1 giáo viên/môn/ thì BGH nhà trường liên hệ để bố trí tổ chức sinh hoạt "nghiên cứu bài học" và chuyên đề liên trường hoặc theo cụm trường để đảm bảo tất cả giáo viên đều tham gia công tác sinh hoạt chuyên môn.

* Lưu ý: các đồng chí GV dạy chuyên đề mẫu sẽ không phải dạy chuyên đề cấp trường theo quy định.

Trên đây là kế hoạch sinh hoạt tổ nhóm chuyên môn theo hướng nghiên cứu bài học và dạy học theo chủ đề năm học 2023 - 2024 của trường THCS Lê Quý Đôn. Đề nghị các đồng chí giáo viên thực hiện nghiêm túc./.

Nơi nhận:

- Phòng GD&ĐT (để b/ c);
- BGH (để c/đ);
- TTCM, GV (để t/ h);
- Lưu VP.

HIỆU TRƯỞNG

TRƯỜNG
THCS
LÊ QUÝ ĐÔN
Nguyễn Thị Minh Thúy